

Danuta Sterna

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
Ekspertka merytoryczna w programie SUS

**Skąd nauczyciel ma wiedzieć, że uczeń się uczy,
i skąd uczeń ma wiedzieć, że się uczy?**

Abstrakt

Uczeń, ucząc się, wypełnia lukę pomiędzy tym, gdzie się już znajduje, a miejscem, gdzie powinien być (Sadler, 1989). Diagnoza ma miejsce w pierwszym etapie i ostatnim. Jest potrzebna zarówno uczącemu się, jak i nauczycielowi. Uczeń musi wiedzieć, co już umie, na czym może bazować i czy osiągnął to, co zamierzał, nauczycielowi jest niezbędna do planowania nauczania. W szkole jednym ze sposobów pozyskania tych informacji jest przeprowadzanie sprawdzianów i egzaminów. Jednak jest to ocena sumująca, która nie służy procesowi uczenia się. W wystąpieniu przedstawię inne sposoby diagnozy prowadzonej w czasie trwania procesu nauczania.

Zajmiemy się dwoma pytaniami: skąd nauczyciel ma wiedzieć, że uczeń się uczy? i skąd uczeń ma wiedzieć, że się uczy?

Bibliografia

Sadler D. Royce. „Formative assessment and the design of instructional systems”. *Instructional Science* 1989, 18, s. 119–144.